Waar en hoe wonen?

New Story & ICON: 3D-printed huis, Austin (Texas). Foto ©Regan Morton Photography

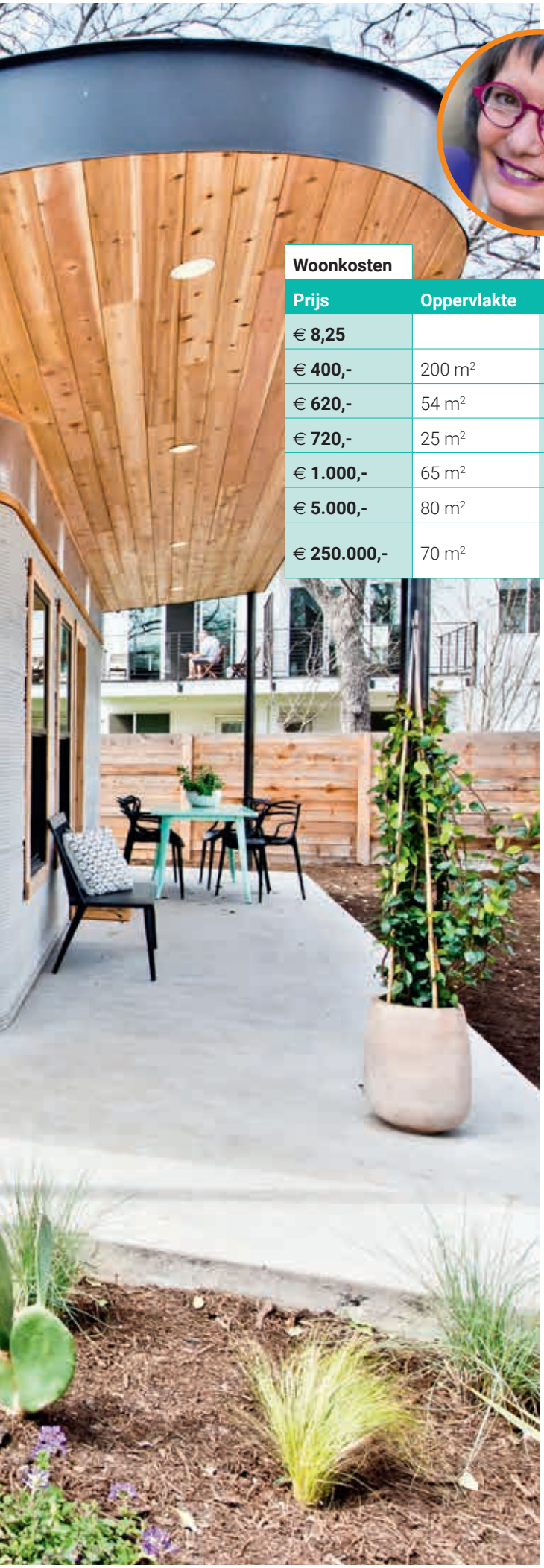

DOOR DE BRIL VAN FRANCES

We zitten ruim een jaar in het Covid-19 tijdperk. Wie had dat 18 maart 2020 kunnen denken? Naast alle Corona-berichten, staat opeens het betaalbaar wonen volop in de belangstelling. Daar haakt frances met deze column op in. Ze bespreekt hoe woonruimtes dynamischer, tijdelijk, zelfgebouwd en zelfs 3-D geprint worden.

Woonkosten

Prijs	Oppervlakte	Wat	Locatie
€ 8,25		**Bed per nacht**	Daklozenopvang Amsterdam
€ 400,-	200 m²	**Hypotheekrente**	
€ 620,-	54 m²	**Huur Tiny House**	Minitopia, 's-Hertogenbosch
€ 720,-	25 m²	**Huur zolderkamertje**	Leiden
€ 1.000,-	65 m²	**Huur 100 jaar oude sociale woning**	Amsterdam
€ 5.000,-	80 m²	**Dhz Houtskeletbouw Tiny House**	Minitopia, 's-Hertogenbosch
€ 250.000,-	70 m²	**Open source zelfbouw WikiHouse (luxe versie) inclusief grond**	Almere

Bron: VPRO Tegenlicht, Buiten de box wonen, 21 maart 2021

Hoop doet leven en vooruitdenken. Worden de Corona-maatregelen binnenkort echt versoepeld? Wat zal de toekomst brengen? Hoe zal de woningmarkt evolueren? Waar en hoe kun je eigenlijk nog betaalbaar wonen? **Hoe marginaal blijven alternatieve oplossingen zoals zelfbouw? Al dan niet tijdelijk, op pauzelandschappen?** Die ontwikkelingen zullen een stempel op de woningrichting drukken.

Ik heb deze column de week na Pasen geschreven. De Corona-cijfers lijken de goede kant op te gaan. Gelukkig! Als je de berichten mag geloven, zal de economie sneller aantrekken, de werkloosheid meevallen. De huizenprijzen gaan door het dak. Dat heeft me getriggerd om het probleem van betaalbare woonruimtes aan te kaarten.

TUSSEN WAL EN SCHIP De huizenmarkt is een heet hangijzer, om niet te zeggen, een zwaard van Damocles. 'Ruim 40 procent meer miljoenenwoningen in Nederland.' 'Koopwoningen waren in februari van dit jaar 10,4% hoger dan in 2020.' Dat klinkt als muziek in de oren van huizenbezitters. Maar voor anderen? Wie kan dat (blijven) betalen? Sinds de middelbare scholen weer open zijn, sta ik parttime op een Lyceum, samen met pas afgestudeerde jongelui. Hoe en waar wonen zij? Vaak nog op hun studentenkamertje, soms zelfs weer bij hun ouders thuis. Niet uit gemakzucht ('Hotel Mama'), maar uit noodzaak. Want wat zijn de opties? Neem 'shared living' of 'co-living': een flatgebouw-concept dat op de deeleconomie

Clei: de GGM 2.0 en de Kitchen Box. Een all-in-one oplossing: koken, eten, werken, slapen.

Roche Bobois: Corail eettafel met 3-D geprinte betonnen voet. Je kunt hem (zelf) customizen met de online software.

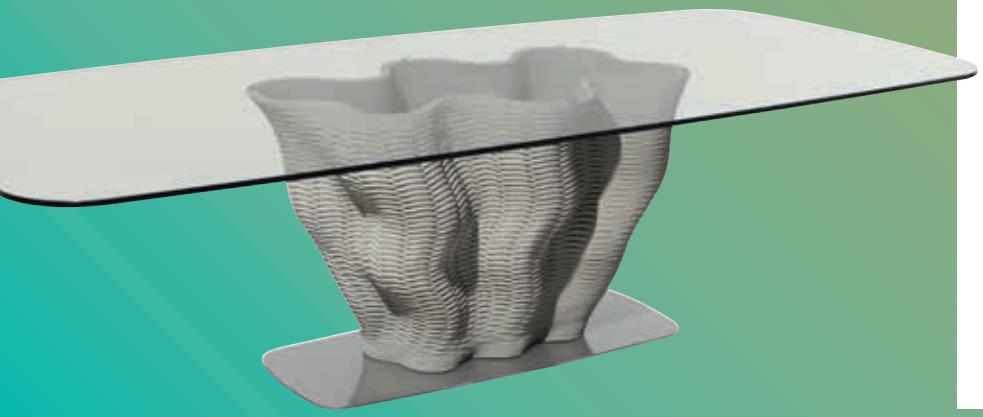

aansluit. Je deelt de keuken en woonkamer met je buren. Je hebt wel een eigen slaap- en badkamer, en met een beetje geluk, een eigen werkplekje. Dat klinkt interessant, toch? Nuchtere jongelui bekijken het anders. “Je krijgt een veredelde studentenkamer, die nog veel duurder is!” Tja, dat schiet dus niet op. Nu zijn die jongelui niet de omzetmakers, maar wel de toekomst. Bovendien zijn zij niet de enige die geen woonruimte kunnen bekostigen/bemachtigen. Je zult maar net te weinig verdienen voor een koopwoning en net te veel voor een sociale huurwoning. Dan val je tussen wal en schip. Je zult versteld zijn wie dat allemaal zijn….

BUITEN DE BOX WONEN Daarom kan ik iedereen aanraden om de uitzending ‘Wonen buiten de box’ van VPRO Tegenlicht terug te kijken. Een jongen van 32 jaar, twee universitaire diploma’s op zak, met een baan, huurt een kamertje van 10 m² bij zijn broer en schoonzus. Slik. Moet je straks als jong stel weer bij de (schoon)ouders inwonen? Vintage als stijl is misschien leuk, maar helemaal terug-in-die-tijd leven?
Een alternatieve oplossing: eigenhandig leegstaande kantoor- en bedrijfspanden transformeren tot woonruimtes. (Ik heb dus het niet over ‘onder architectuur verbouwde industriële lofts’.) Verbouwen zonder veel geld, vaak zonder kennis van zaken. Of dat goed afloopt? Vraag dat maar eens aan professionele installateurs en aannemers. Hoe vaak zij de mislukte doe-het-zelf projecten van klussend Nederland (hebben) moeten redden? Hoe dan ook, een nieuwe generatie consumenten gaat (noodgedwongen) eigenhandig aan de slag.

TIJDELIJK OF VAST Een andere optie: Tiny Houses, betaalbaar en klein wonen, vaak op een stukje groen. Overal ontstaan initiatieven om pauzelandschappen tijdelijk te benutten met (zelfgebouwde) huisjes. Geweldig om te zien! Heijmans One zijn flexibele huisjes van 35 m² ‘met een luxe uitstraling’. Hiermee mikt het bouwbedrijf op singles van jong tot ouder, die tijdelijk, betaalbare woonruimte zoeken. (Bv. starters, na een scheiding). Een Tiny House is ondertussen meer dan ‘leuk voor even’, het is een levensstijl. In Amerika verschijnen overal ‘Tiny House Villages’. In Hardegarijp (Friesland) ligt het eerste Tiny House straatje, in Almere staat het eerste Tiny House dorp. TinyFindy.com is een Fundaachtig platform voor vraag en aanbod van Tiny Houses.
Zowel bij ‘shared living’ als ‘Tiny Houses’ moeten de bewoners creatief en bewust met de woonruimte omgaan. Wat dat betreft, mis

ik Milaan. De laatste Salone was in april 2019, twee jaar geleden! Firma's als Clei en Protek weten iedere keer weer verrassend uit te pakken. (Hoewel hun prijzen niet navenant 'klein' zijn.) De combinatie van klein wonen en thuiswerken vormt nu de ultieme uitdaging!

ALL-IN 3-D GEPRINT De vraag naar tijdelijke, flexibele en goedkope woningen kan ook met 3-d printen ingevuld worden. Wereldwijd verschijnen 3-d geprinte huizen, vaak met de meest fantastische, organische vormen. Binnen een of een paar dagen staat het huis!
Ook meubelstukken maken vaker gebruik van 3-d printing. De Kids Maker Chair P39 is een open source design (bitsandparts.org). Je kunt de 39 puzzelstukken thuis 3-D 'uitprinten' en in elkaar zetten. Signify print o.a. lampen van gerecyclede CD's.
In een andere categorie, heeft Roche Bobois net de Corail tafel geïntroduceerd. Je kunt de betonnen voet customizen (vorm, maat, structuur). De software staat op de website. Je kunt er zelf, of met de woninginrichter mee aan de slag gaan. De digitale file van je ontwerp wordt door een gigantische 3-D printer uitgevoerd. Zo wordt de consument co-designer van zijn meubelstukken. Dat kan een interessant thema voor een volgende column zijn.

Heijmans ONE: tijdelijke, verplaatsbare woningen voor eenpersoonshuishoudens.

frances | franpress
Reageren op deze column kan via frances@franpress.nl

SIGNIFY: Philips 3d-printed LED tafellamp, geprint van gerecyclede CD's